

კანონთა და განკარგულებათა კრებული

ამიერკავკასიის სოციალისტური ფედერაციული საბჭოთა რესპუბლიკის
მუშათა და გლეხთა მთავრობისა.

1931 წლის
ოქტომბრის 31.

№ 20

განყოფილება პირველი

ა/კსფსრ სახალ. კომისართა
საბჭოს საქმეთა მმართველ-
ლობის მიერ გამოცემული.

შ ი ნ ა რ ს ი:

დადგენილებანი ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა.

- მუხ. 230. ამიერკავკასიისა და რესპუბლიკანური აპარატების რაიონებისაკენ პირის მიქცევით გარდაქმნის შესახებ.
- „ 231. დემობილიზებული წითელარმიელების სამეურნეო-საბჭოთა სამუშაოზე გამოყენების შესახებ.
- „ 232. სოფლის მეურნეობის მკვებლობით ბრძოლის სრულიად საკავშირო შენაერთის ამიერკავკასიის კონტორისა და სასოფლო-სამეურნეო ავია-ბაზისის იმ მომუშავეთა და ხელმძღვანელი შედგენილობის დაპრემირების შესახებ, რომელთაც განსაკუთრებით იჩინეს თავი კალისი განადგურების ფრონტზე.
- „ 233. სასილოსო კამპანიის გარღვეულობის ლიკვიდაციის შესახებ.

დადგენილებანი ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

- „ 234. სადგომებში დაწესებულებათა მომთავსებელი და ქ. ტფილისში მყოფ დაწესებულებებთან სამუშაოდ მოსულ მომუშავეთათვის საცხოვრებელი ფართობის გამომძებნი კომისიის ლიკვიდაციის შესახებ.
- „ 235. ა/კსფსრ ტერიტორიაზე მომქმედი ყველა საერთო-საკავშირო და ფედერაციული სამშენებლო ორგანიზაციის მოვალეობის შესახებ—წარუდგინოს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი სათანადო რესპუბლიკის სახელმწიფო საგვგმო კომისიის სამშენებლო კადრების მომზადების გეგმის შესადგენად საჭირო მასალები.
- „ 236. „ზურგის ლაშქროსანთა თაობაზე“ გამოცემული ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1931 წ. აგვისტოს 11-ის დადგენილებისათვის მე-VII მუხლის დამატების შესახებ.
- „ 237. ელექტრო-სადგურებისა და ელექტრო-ენერჯის მომხმარებლების სავალდებულო სასტატისტიკო ანგარიშგების შესახებ.
- „ 238. ხეტყის დამზადებისა და გამოზიდვის გაძლიერების ღონისძიებათა შესახებ.
- „ 239. 1931 წლის შემოდგომის სასოფლო-სამეურნეო კამპანიის მსვლელობის შესახებ.
- „ 240. ა/კსფსრ-ში საფოსტო მემტრედებლის განვითარების ღონისძიებათა შესახებ.
- „ 241. ა/კსფსრ სახელმწიფო საგვგმო კომისიისთან ამიერკავკასიის ჭინიჭაციის კომიტეტის მოწყობის შესახებ.

დადგენილება ამიერკავკასიის ცენტრალური ალმასრულებელი კომიტეტისა.

230. ამიერკავკასიისა და რესპუბლიკანური აპარატების რაიონებისაკენ პირის მიქცევით გარდაქმნის შესახებ.

(ა/კსფსრ მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატის წარმომადგენლის მოხსენების გამო).

მოხსენიანა რა ა/კსფსრ მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატის წარმომადგენლის მოხსენება—ამიერკავკასიისა და რესპუბლიკანური აპარატების რაიონებისაკენ პირის მიქცევით გარდაქმნის საქმის მსვლელობის შესახებ, ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმი აღნიშნავს:

1. 1930 წელს განხორციელებული ოლქების ლიკვიდაცია და რაიონების მოწყობა მოითხოვდა ყველა ცენტრალური ორგანოს დაუყოვნებელ ორგანიზაციულ და მეთოდურ გარდაქმნას ისე, რომ მას ხელი აეღო რაიონების საერთო ხელმძღვანელობაზე და გადასულიყო ოპერატიული, კონკრეტული, ცოცხალ და დიფერენცირებულ ხელმძღვანელობაზე, ადგილებისა და ორგანიზაციების გამოცდილების შესწავლაზე და სარაიონო და სასოფლო ორგანიზაციების მუშაობის საუკეთესო მონაწილეთა გამოცდილების ერთიერთმანეთისაფვის გაზიარებაზე.

2. მაგრამ, მიუხედავად ამიერკავკასიის სამხარეო საკონტროლო კომისიისა და საქართველოს ცენტრალური საკანტროლო კომისიის პრეზიდიუმისა და ა/კსფსრ მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატისა და საქართველოს სსრ მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატის კოლეგიების 1931 წ. თებერვლის 11-ის გაერთიანებული სსდომის ამომწურავი გადაწყვეტილებისა „საბჭოთა, სამეურნეო და კოოპერატიული აპარატების გარდაქმნის შესახებ რაიონებისათვის უშუალო ხელმძღვანელობის გაწვევის მიზნით“,— ეს გადაწყვეტილება ა/კსფრ-ისა და ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისარიატებისა და დაწესებულებების უმეტესობამ არსებითად არ შეასრულა. თუმცა ცალკეული ცენტრალური დაწესებულებები რამდენადმე სტრუქტურულად გადაკეთებულია, მანიც აღნიშნული გადაწყვეტილება მთლიანად რეალიზებული არ არის: სახალხო კომისარიატებისა და უწყებების უდიდეს ნაწილს ჯერ კიდევ არ გაუტარებია მუშაობის ფორმებისა და მეთოდების ორგანიული გარდაქმნა; კერძოდ—დაწესებულებათა მასები ჩაბმულნი არ არიან ყველა იმ საკითხის განხილვაში, რაც დაკავშირებულია აღნიშნული გარდაქმნის მოთხოვნებთან.

ნამდვილი ორგანიული გარდაქმნის განუხორციელებლობის მთავარი მიზეზი ის არის, რომ სახალხო კომისარიატებისა და დაწესებულებების ხელმძღვანელებმა და აგრეთვე დაწესებულებათა საზოგადოებრიობამ (ადგილობრივმა კომიტეტებმა, ეკონომიურმა კომისიებმა, რაციონალიზაციის უჯრედებმა და სხვ.) გამოიჩინეს ოპორტუნისტული მიდგომა საქმისადმი და სათანადოდ ვერ შეაფასეს ასეთი გარდაქმნის უალრესი პოლიტიკური მნიშვნელობა.

გარდაქმნა სწარმოებს ზერელე საქმიანობით, ვიწრო-უწყებისად და კაბინეტურად, ისე, რომ საქმეში ჩაბმული არ არიან დაწესებულებების მომუშავეთა ფართო მასებები; სახალხო კომისარიატები არ უზიარებენ ერთმანეთს გამოცდილების შედეგებს, სახელმწიფო აპარატის გარდაქმნაში სისტემატიურ მონაწილეობას არ იღებენ რაიონის მომუშავენი, მხედველობაში მიღებული არ არის მათი საჩივრები და მოთხოვნები.

ფედერატული და რესპუბლიკანური პრესა თითქმის არავითარ ყურადღებას არ უთმობს სახელმწიფო და სამეურნეო აპარატის რაიონისაკენ პირის მიქცევით გარდაქმნის საკითხებს.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდენტი აღნიშნავს, რომ რამდენადმე შემცირდა რაიონებში წარმართული მიწერმოწერის ნაკადი, მაგრამ, ამასთანავე, ძალიან ხშირად სხვადასხვა ორგანიზაციების მიერ რაიონებისათვის მიცემული ღირებულებები ერთსა და იმავე საკითხზე ერთმანეთს ეწინააღმდეგება.

თუმცა ცენტრის მიერ ადგილებზე გაგზავნილ მომუშავეთა რიცხვი გადიდება, მაგრამ რაიონებში მომუშავეთა გაგზავნას ხშირად უფრო კამპანური ხასიათი აქვს; ასეთი გაგზავნა შეთანხმებული არ არის ხოლმე ცალკეულ უწყებებსა და სახალხო კომისარიატებს შორის, რასაც შედეგად ის მოსდევს, რომ ზოგიერთ რაიონში თავს იყრის ერთად ცენტრის რამდენიმე მომუშავე, მაშინ, როდესაც სხვა რაიონებში ასეთი მომუშავენი სულაც არ არიან. ამის გარდა, ცენტრის რწმუნებულნი, იმის ნაცვლად, რომ პრაქტიკული დახმარება გაუწიონ ადგილობრივ მომუშავეებს მასსური მუშაობის ორგანიზაციის საქმეში, თვით ეწევიან მათ მაგიერობას.

ზოგიერთი ცენტრალური, როგორც ამიერკავკასიისა, ისე რესპუბლიკანური, ორგანიზაცია და დაწესებულება სათანადოდ არ აფასებს თავის მოვალეობას რაიონებისათვის პრაქტიკული დახმარების გაწევისა, ადგილობრივი გამოცდილების შესწავლის და განზოგადობისა და მუშაობის საუკეთესო ნიმუშების ფართოდ გამოყენების სფეროში. იმავე ორგანიზაციებსა და დაწესებულებებს ყოველდღიური და წარგანიული კავშირი არ აქვთ რაიონებთან.

მეტის-მეტად თვალსაჩინოდ გამოირკვა ცენტრალური დაწესებულებების მიერ რაიონებისადმი თავიანთი მოვალეობის შეუფასებლობის ფაქტი სასოფლო საბჭოების დათვალეობის დროს.

იმისდამიუხედავად, რომ ამიერკავკასიის ცენტრალურმა აღმასრულებელმა კომიტეტმა ღირებულებები გასცა—სასოფლო საბჭოების დათვალეობის ჩატარებაში მონაწილეობა მიეღოთ ამიერკავკასიისა და რესპუბლიკანურ სახალხო კომისარიატებს („ზარია ვოსტოკა“-ს 1931 წ. აგვისტოს 18-სა და სექტემბრის 14-ის ნომრები), არც ერთი ფედერატიული და რესპუბლიკანური სახალხო კომისარიატი და ორგანიზაცია აქამდე არ ჩაბმულა არცერთად ამ დათვალეობაში, არც ერთ მათგანს არ გამოუყენებია დათვალეობა ქვედა, მასსურ, უფრო მნიშვნელოვან რგოლებზე თავისი მუშაობის დარგთა მდგომარეობის შესასწავლად, არც ერთი მათგანი არ დახმარებია ამ რგოლებებს მათი მუშაობის გარდაქმნაში.

თავისი მხრით, ცენტრალური და რესპუბლიკანური აპარატების გარდაქმნის საქმეში მათ არ ჩააბეს რაიონების მომუშავენი.

იმისდამიუხედავად, რომ ა/კსფსრ მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატმა თებერვლის 11-ის და შემდგომ სხვა სადირექტივო ორგანოებში გასცეს დირექტივები—ა/კსფსრ-ისა და მის შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების აპარატების ძირითადი ეროვნული ელემენტებით გაძლიერების შესახებ,—შემოწმებამ გამოამჟღავნა დიდი ნაკლოვანებანი აპარატის ძირითადი ელემენტებით გაძლიერების თაობაზე გაცემული პარტიისა და მთავრობის დირექტივების განხორციელების საქმეში; კერძოდ—ძალიან დაქვეითებულია სახელმწიფო აპარატი თურქთა კადრების ჩაზმის საქმე.

აღნიშნავს-რა ზემოდ ჩამოთვლილ ნაკლოვანებათ, ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

1. დადასტურებულ იქნეს ხელმეორედ ა/კსფსრ მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატის ზემოაღნიშნული, 1931 წ. თებერვლის 11-ის, გადაწყვეტილება.

2. ხელმძღვანელი სახელმწიფო და სამეურნეო აპარატების რაიონებისაკენ პირის მიქცევით გარდაქმნა მიჩნეულ იქნეს სახალხო კომისარიატების ხელმძღვანელთა დი მომუშავეთა მისსების უაღრეს პოლიტიკურ ამოცანად. რათა მოხდეს გადაწყვეტი გარდატეხა აპარატების რაიონისაკენ პირის მიქცევით გარდაქმნის საქმეში და ეს გარდაქმნა სწარმოებდეს სასოფლო საბჭოებისა და სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტების დათვალეირების შედეგთა ანგარიშში მიღებით,—ჩატარებულ იქნეს ამიერკავკასიისა და რესპუბლიკანური სახელმწიფო და სამეურნეო დაწესებულებების მუშაობის მასსური დათვალეირება—მათი რაიონებისაკენ პირის მიქცევით გარდაქმნის თვალსაზრისით, თანაც ა/კსფსრ მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატის ზემოაღნიშნული გადაწყვეტილების აღსრულების შემოწმების საფუძველზე. ამ დათვალეირებაში ჩაბმულ უნდა იქნენ რაიონების მომუშავენი. ხელმძღვანელობა დაეკისროს ა/კსფსრ მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატს და ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის საორგანიზაციო განყოფილებას.

3. ამასთან ერთად, ა/კსფსრ მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატი და ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის საორგანიზაციო განყოფილება, მიიღებენ-რა სახელმძღვანელოდ სსრკ-ის ცენტრალური საკონტროლო კომისიისა და მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატის პლენუმის გადაწყვეტილებას, მიაქცევენ უახლოეს კვარტალში მთავარ ყურადღებას მომარაგების სახალხო კომისარიატისა, მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატისა და საკოლმეურნეო ცენტრის სისტემის მუშაობის გარდაქმნას და ჩააბმენ ამ მუშაობაში ამიერკავკასიის საბჭოთა მშენებლობისა და სამართლის სამეცნიერო-საკვლევო ინსტიტუტს.

4. ა/კსფსრ-ისა და მის შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ყველა სახალხო კომისარიატი და დაწესებულება დაუყოვნებლივ გააბამს კავშირს რაიონებთან—სასოფლო საბჭოების დათვალეირების მასალების შესაკრეფად და შესასწავლად თავისი მუშაობის დარგების ხაზით.

5. დაევალოს ყველა სახალხო კომისარიატს და დაწესებულებას, როგორც ფედერატიულს, ისე რესპუბლიკანურს, შეიმუშაოს, დათვალერების მასალების საფუძველზე, ინსტრუქცია—სასოფლო საბჭოების სექციებისა და ბრიგადების შეშვეობით—მასსური მუშაობის მოწყობის შესახებ სოფლად მუშაობის ცალკეული დარგების მიხედვით, რისთვისაც სისტემატიურად უნდა ჩაატაროს ხოლმე ცალკეული სექციებისა, ჯგუფებისა და სასოფლო-სამეურნეო საწარმოო თათბირების რესპუბლიკანური და საამიერკავკასიო კონკურსები და მოიწვიოს თავისი სისტემის დათვალერების დამთავრებამდე საუკეთესო სექციების ხელმძღვანელთა თათბირი.

6. დროს შესაბამისად იქნეს ცნობილი სახალხო კომისარიატებისა და დაწესებულებების ცალკეული რაიონებზე მიმაგრების სისტემის შეცვლა იმ მხრით, რომ მოხდეს ამ სისტემაში არსებული გაუპიროვნების ლიკვიდაცია; თანაც მიზანშეწონილად იქნეს ცნობილი თვითეული სახალხო კომისარიატის და დაწესებულების მხოლოდ ერთ რაიონზე მიმაგრება—რაიონების მუშაობის უფრო ღრმად შესწავლისა და მათში სამაგალითო მუშაობის დამყარებისათვის.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის საორგანიზაციო განყოფილებამ, ა/კფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტების საორგანიზაციო განყოფილებებთან ერთად, ორი დეკადის ვადაზე უნდა დაამუშაოს აღნიშნული საკითხი და წარმოუდგინოს ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმს სათანადო დადგენილების პროექტი.

7. წინადადება მიეცეს ამიერკავკასიისა და ყველა იმ რესპუბლიკანურ ორგანოს, რომელსაც აქვს კურსები მომუშავეთა მომზადებისათვის (ა/კფსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატს, სახელმწიფო ბანკის ა/კ. კონტორას, შრომის სახალხო კომისარიატს და სხვ.) მიაქციონ განსაკუთრებული ყურადღება ამიერკავკასიის ძირითად ეროვნებათაგან მომუშავეთა შერჩევას და მომზადების თვისებას.

8. წინადადება მიეცეს ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის კადრების განყოფილებას შეისწავლოს ორი დეკადის ვადაზე რაიონებისათვის კადრების მომზადებისა და გარდამზადების საქმის მდგომარეობა რიცხობრივად და თვისებრივად მდგომარეობის თვალსაზრისით და წარმოუდგინოს ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმს ამ საქმის გაუმჯობესებისათვის საჭირო ღონისძიებათა პროექტი.

9. წინადადება მიეცეს ა/კფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტების პრეზიდიუმებს—მოისმინონ რესპუბლიკანური მუშათა და გლეხთა ინსპექციების სახალხო კომისარიატების მოხსენებანი რესპუბლიკანური აპარატის გარდაქმნის მდგომარეობის შესახებ ამ აპარატის რაიონებისაქენ პირის მიქცევით გარდაქმნის თვალსაზრისით.

10. მიენდოს ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის საორგანიზაციო განყოფილებას, ა/კფსრ მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატთან შეთანხმებით, ამიერკავკასიისა და რესპუბლიკანური სახალხო კომისარიატების და დაწესებულებების დათვალერების (ამა დადგენი-

ლების მე-2 მუხ.) დამთავრებისას, წარმოუდგინოს ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმს დათვლიერების შედეგების შესახებ ცალკეული უწყებებისა და ორგანიზაციების მოხსენებათა მოსმენის საკალენდრო გეგმა, თანაც ამ საკითხების განხილვაში ცალკეული საქალაქო საბჭოებისა და სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტების წარმომადგენელთა ჩაბმით.

11. მუშაობის გარდაქმნის გამოცდილებისა და რაიონსა და ქალაქში წარმოებული მასშობის საბჭოთა მუშაობის განზოგადოების მიზნით და ამ მუშაობისათვის სისტემატიური ხელმძღვანელობის გასაწევად—საჭიროდ იქნეს ცნობილი, რათა ამიერკავკასიის ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტთან გამოიცეს საბჭოთა მშენებლობის სპეციალური მასშობისა და მუშაობის პურნალი.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის თავმჯდომარე ა. ანანაიანი.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის მდივანი გ. სულთანოვი.

1931 წ. ოქტომბრის 31
ტფილისი.

**დადგენილება ამიერკავკასიის ცენტრალური
აღმასრულებელი კომიტეტისა.**

231. დემობილიზებული წითელარმიელების სამეურნეო და საბჭოთა სამუშაოზე გამოყენების შესახებ.

სექტემბრის 25-ს იწყება კავკასიის წითელდროშის არმიის მამაც მებრძოლთა სახლში დაბრუნება მიმდინარე წელს მათი დემობილიზაციის გამო.

მუშათა და გლეხთა წითელი არმიის სკოლა-გავლილი, საუკეთესო ბოლშევიკურ ტრადიციებში აღზრდილი მებრძოლნი ბრუნდებიან ამიერკავკასიის ქალაქებსა და სოფლებში არადასასვენებლად სამხედრო მომზადებისა და სწავლის შემდეგ, არამედ რათა განაგრძონ ენერგიული ბრძოლა სოციალიზმის მშენებლობისათვის საშვიდობო პირობებში და ჩვენი ქვეყნის ზურგისა და დაცვის უნარის განმტკიცებისათვის.

სახლში დაბრუნებულ დემობილიზებულ წითელარმიელთა სახით სოფელი შეიძენს ახალ დამხმარე მებრძოლ ძალას, მომზადებულ მეომართ, რომელნიც უნდა ვახდენდნ მოწინავე დამკვერლებად საკომუნისტური მშენებლობისა, სასოფლო-საბჭოების განმტკიცებისა და გარდაქმნის საქმეში.

წითელი არმიის დისციპლინისა, უღმობელი თვითკრიტიკისა, სოციალისტური შეჯიბრებისა და დამკვერლობის ტრადიციები მოაქვს თან ამ ახალ დამხმარე ძალას ჩვენი საზღვრების დაცვის ფრონტიდან ფაბრიკებისა და ქარხნების სოციალისტური მშენებლობის ფრონტზე, სოფლის სოციალისტურ საფუძ-

ველზე გარდაქმნის ფრონტზე, ამიერკავკასიის საკოლმეურნეო მშენებლობის სწრაფი ზრდისა და განმტკიცების ფრონტზე.

მოდინან დამკვერულ-ტრაქტორისტებისა, საკოლმეურნეო მშენებლობისა და სოფლად საბჭოთა მუშაობის კვალიფიციური მუშა-ენტუზიისტების ახალი რაზმები.

დემობილიზებული მებრძოლნი, რომელთაც უკანასკნელ მანევრებზე ბრწყინვალედ დაამტკიცეს თავიანთი წარჩინებული სამხედრო და პოლიტიკური მომზადება, თავიანთი მზადყოფნა და უნარი იბრძოლონ სოციალისტური სამშობლოს დასაცავად უკანასკნელ სისხლის წვეთამდე, აღზნებულნი არიან სურვილით მოახმარონ თავიანთი ძალა და კავკასიის გმირულ წითელდროშთან არმიში შექმნილი ცოდნა კოლექტივიზაციის დამთავრებას, სოფლის სამეურნეო მშენებლობის განმტკიცებას და სასოფლო საბჭოების, როგორც სოფლად პარტიის გენერალური ხაზის გამტარებელთა, განმტკიცებას.

ვინაიდან უდიდესი მნიშვნელობა აქვს დემობილიზებულ წითელარმიელთა ნაკადის შერევის საწარმოში, კოლექტიურ მეურნეობაში და სოფელში მომუშავეთა კადრების გასაძლიერებლად, ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი აღდგენს:

1. ა/კსუსრ ტრაქტორცენტრმა და რესპუბლიკების საკოლმეურნეო ცენტრებმა უნდა უზრუნველყონ დემობილიზებულ წითელარმიელ-ტრაქტორისტების რაც შეიძლება უკეთესად გამოყენება.

2. შრომის სახალხო კომისარიატებმა უნდა უზრუნველყონ წარმოებაში წარგზავნილ დემობილიზებულთა საუკეთესო გამოყენება სათანადო კვალიფიკაციის მიხედვით. ქარხნების დირექციებმა, საქარხნო პროფესიონალურ ორგანიზაციებთან ერთად, უნდა მოიწვიონ დემობილიზებულთა სპეციალური თათბირები და წარუდგინონ მათ მოხსენებები სათანადო საწარმოთა და მრეწველობის სათანადო დარგთა მდგომარეობისა და პერსპექტივების შესახებ; აგრეთვე უზრუნველყონ დემობილიზებულთათვის ნორმალური კულტურულ-საყოფაცხოვრებო პირობები.

3. ყველა სარაიონო აღმასრულებელმა კომიტეტმა უნდა მოიწვიოს დემობილიზებულთა სარაიონო თათბირი, რომელსაც არა მარტო სარაიონო აღმასრულებელმა კომიტეტმა, არამედ აგრეთვე კოლექტიურ მეურნეობათა სარაიონო საბჭომ და რაიონის სხვა კოოპერატიულმა და სამეურნეო შენაერთმა უნდა წარუდგინოს საინფორმაციო მოხსენება. ასეთ თათბირზე უზრუნველყოფილ უნდა იქნეს დემობილიზებულთა გამოყენება მუშაობის სათანადო დარგებში.

4. ანალოგიური კრებები მოწვეულ უნდა იქნეს სოფლებში და ამ საკითხს უნდა დაეთმოს სასოფლო საბჭოების სპეციალური პლენუმები.

5. რესპუბლიკების ცენტრალურმა აღმასრულებელმა კომიტეტებმა სასწრაფოდ უნდა შეიმუშაონ პროგრამები სპეციალიზებული მოკლევადიანი (თვიური) კურსებისა დემობილიზებულთათვის და უზრუნველყონ ეს კურსები კვალიფიციური ხელმძღვანელებით; კურსები უნდა შეიქმნას უშუალოდ თვით რაიონებში ან რაიონთა ჯგუფებში. რესპუბლიკების სახალხო კომისარიატმა უნდა უზრუნველყონ ეს კურსები საჭირო სახსარით.

6. სასოფლო საბჭოების დამთვლიერებელმა ყველა სარაიონო და სასოფლო კომისიამ ფართოდ უნდა გამოიყენოს დემობილიზებული წითელარმიელნი დამთვლიერებელ ბრიგადებში და დათვლიერების დროს შემოსულ მინიშნებათა პრაქტიკულად განმარტებულ ბრიგადებში მონაწილეობის მიღებით.

7. ყველა ცენტრალურმა აღმასრულებელმა კომიტეტმა, სახალხო კომისარიატმა და სარაიონო აღმასრულებელმა კომიტეტმა უნდა წარუდგენოს ნომბრის 15-თვის ა/კ. ცენ. აღმ. კომიტეტს ამა დადგენილების პრაქტიკული რეალიზაციის ანგარიში, ხოლო ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებულმა აღსრულების შემოწმებელმა კომისიამ უნდა მოისმინოს ნომბრის 25-ს მოხსენება—საკომეურნეო და საბჭოთა მშენებლობაში დემობილიზებულთა ჩაბმის შესახებ.

ამიერკავკასიის ცენტრალური
აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე ა. ანანიანი.

ამიერკავკასიის ცენტრალური
აღმასრულებელი კომიტეტის მდივნის მოვალ. აღმ. ა. ვიორჯაძე.

1931 წ. სექტემბრის 23.
ტფილისი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 263 №-ში 1931 წ. სექტემბრის 24-ს

დადგენილება ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა.

232. სოფლის მეურნეობის მაგნებლებთან ბრძოლის სრულიად საკავშირო შენაერთის ამიერკავკასიის კონტორისა და სასოფლო-სამეურნეო ავია-ბაზისის იმ მომუშავეთა და ხელმძღვანელი შედგენილობის დაპრემირების შესახებ, რომელთაც განსაკუთრებით იჩინეს თავი კალიის განადგურების ფრონტზე.

იღებს-რა მხედველობაში, რომ კალიის განმანადგურებელი მასური მუშაობა წარმატებით იქნა ჩატარებული, ე. ი., რომ გეგმა გარდამეტებით იქნა შესრულებული, მოსაველი სავსებით დაცული, მუშაობაში გამოაშკარავდა ბოლშევიკური ტემპები, მოეწყო სოციალისტური შეჯიბრება და დამკვრელობა, ხოლო ყველა აიან კი უზრუნველყო თვალსაჩინო შედეგები კალიის განადგურების ფრონტზე,—ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

I. გამოცეხადოს მადლობა სოფლის მეურნეობის მავნებლებთან ბრძოლის სრულიად საკავშირო შენაერთის ამიერკავკასიის კონტორისა და სასოფლო-სამეურნეო ავია-ბაზისის მთელ ხელმძღვანელ შედგენილობას და მომუშავეთ.

II. დაპრემირებულ იქნენ ქვემოთ დასახელებული ამხანაგები, რომელთაც განსაკუთრებით იჩინეს თავი კალიის განადგურების ფრონტზე:

ივანე კონსტანტინეს ძე ჟღენტი—სოფლის მეურნეობის მავნებლებთან ბრძოლის სრულიად საკავშირო შენაერთის ამიერკავკასიის კონტორის მმართველი—ს ა ა თ ი თ.

გრიგოლ ალექსანდრეს ძე დავილოვი—სოფლის მეურნეობის მავნებლებთან ბრძოლის სრულიად საკავშირო შენაერთის ა/კ. კონტორის მმართველის მოადგილე და ამ კონტორასთან არსებული ავია-ბაზისის უფროსი—ს ა თ ი თ.

სხვადასხვა თანხის ფულადი პრემიით: ივან ვლადიმირის-ძე საზონოვი—ჰაერო-ქიმიურ გამოყენებათა ხელმძღვანელი, ემინბეილი—ენტომოლოგი—სოფლის მეურნეობის მავნებლებთან ბრძოლის სრულიად საკავშირო შენაერთის ამიერკავკასიის კონტორის აზერბაიჯანის განყოფილების პასუხისმგებელი აღმასრულებელი, ნანეი შვილი—საექსპლუატაციო მომარაგების უფროსი, რომელიც დაიღუპა თვითმფრინავის ავარიის დროს, საჩელიძე—სოფლის მეურნეობის მავნებლებთან ბრძოლის სრულიად საკავშირო შენაერთის ამიერკავკასიის კონტორის წარმომადგენელი სპარსეთში, გ. შამშვედი—უფროსი მექანიკოსი.

მფრინავნი და პილოტნი: კუზნეცოვი, იასტრეხოვი, ზაგოროდკო, ი. ი. ეგოროვი, მ. დ. არტამონოვი და ვ. ვ. მიხაილოვი.

ენტიმოლოგები: დიმიტრი კუშაკი, მიხეილ ვაკულინი და კუპერმანი.

ბუდილინი—ყარაჭალას საბჭოთა მეურნეობის ექიმი.

ივანე ხარიტონოვი—მუდანის რგოლეულის სტუდენტი-ტენიკოსი.

შოფერები: სარიბეგოვი და დარიბოვი.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის თავმჯდომარე ა. ანანიანი.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის მდივანი გ. სულთანოვი.

1931 წ. ოქტომბრის 20.

ტფილისი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 299 №-ში 1931 წ. ოქტომბრის 30-ს.

დადგენილება ამიერკავკასიის ცენტრალური ალმასრულებელი კომიტეტისა.

233. სასილოსო კამპანიის გარღვეულობის ლიკვიდაციის შესახებ.

მოისმინა-რა მიწათმოქმედების სახალხო კომ-ტის მეცხოველეობის სექტორის გამგის ამხ. ყულიევის მოხსენება სასილოსო კამპანიის მდგომარეობისა და მსვლელობის შესახებ, ამიერკავკასიის ცენტრალური ალმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმი აღნიშნავს, რომ მიუხედავად დასილოსებისა და სასილოსო მშენებლობის უდიდესი მნიშვნელობისა სასაკებო პრობლემის გადასაწყვეტად, საადგილმამულო ორგანოებმა აღვილებზე, საბჭოთა მეურნეობების გაერთიანებებმა და საკოლმეურნეო-კოოპერატიულმა სისტემამ გამოიჩინეს ოპორტუნისტული შეუფასებლობა სასილოსო კამპანიის მნიშვნელობისა.

მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატმა და ა/კფსრ შედგენილებაში შემავალი რესპუბლიკების საკოლმეურნეო ცენტრებმა მიანებეს კამპანია თვითდენას, არ მოავარეს ოპერატიული ხელშეწყობა და დასილოსებისა და სასილოსო მშენებლობის გეგმების აღსრულების თავის დროზე აღნუსხვა.

საადგილმამულო ორგანოებმა არ იხმარეს ნამდვილი ღონისძიებანი გარეული მცენარეულობის მოკროვებისა და დასილოსებისათვის.

ა/კ. სას.-სამ. სამშენებლო ტრესტმა არ იხმარა პრაქტიკული ღონისძიებანი, რათა ნამდვილად უზრუნველყო ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებული აღსრულების შემმოწმებელი კომისიის მინიშნებათა აღსრულება—იელი-სის 15-თვის სასილოსო მშენებლობის გეგმის 40%-ის შესრულებისა და ამ ვადისათვის ტიპური სასილოსო მშენებლობის გეგმის შემოწმების შესახებ იმ რაიონებისათვის, სადაც ორმოების და თხრილების შენება შეუძლებელია.

„სოიუზხლბ“—მა არ შეასრულა ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს და ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებული აღსრულების შემმოწმებელი კომისიის დადგენილებანი—სილოსისათვის სიპინდის თესლის თავის დროზე და სავსებით მომარაგების შესახებ.

შედეგად ასეთი ოპორტუნისტული უპასუხისმგებლო მოპყრობისა სასილოსო კამპანიისადმი იმ ორგანოების მხრით, რომელნიც უშუალოდ მოვალენი იყვნენ ოპერატიული ხელშეწყობა გაეწიათ კამპანიისათვის, ა/კფსრ-ში წასილოსო მშენებლობისა და დასილოსების გეგმა ფაქტიურად ჩაიშალა.

ამიერკავკასიის ცენტრალური ალმასრულებელი კომიტეტი განსაკუთრებით აღნიშნავს სასილოსო მშენებლობისა და დასილოსების ჩამორჩენას აზერბაიჯანის სსრ-ში, სადაც უკანასკნელ თვეში არავითარი ცვლილება არ მომხდარა. 1931 წ. ოქტომბრის 20-თვის სასილოსო მშენებლობის გეგმა შესრულებულია მხოლოდ 9,2%-ით, ხოლო სასილოსო მასსა ჩაყრილია სულ 8,7%-ით; საქართველოში იმავე ვადისთვის სასილოსო მშენებლობის გეგმა შესრულებულია 30%-ით, ხოლო მასსა ჩაყრილია სულ 10%-ით; სომხეთის სსრ-ში იმავე ვადისთვის სასილოსო მშენებლობის გეგმა შესრულებულია 54,5%-ით, ხოლო მასსა ჩაყრილია 45,5%-ით.

სასილოსო მშენებლობისა და დასილოსების საქმის ასეთ საშიშ მდგომარეობასთან დაკავშირებით ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმი აღგენს:

I. გამოეცხადოს სასტიკი საყვედური ა/კსფსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატსა და ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატების მცხოვრელობის განყოფილებათა ხელმძღვანელთ უმოქმედობისა და სასილოსო კამპანიის თავის დროზე ჩასატარებლად მუშაობის მოწყობის უუნარობისათვის.

II. აღინიშნოს ა/კ. საკოლმეურნეო ცენტრის გამგეობის საფულებლად სუსტი ხელმძღვანელობის გაწევა საკოლმეურნეო სექტორში სასილოსო კამპანიისათვის და გამოეცხადოს საყვედური ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების საკოლმეურნეო ცენტრების თავმჯდომარეთ კოლექტიურ მურნეობებში სასილოსო კამპანიის არადამაკმაყოფილებლად მსვლელობისათვის.

III. გამოეცხადოს სასტიკი საყვედური „სვინოვოდ“-ის ა/კ. განყოფილების მმართველს ანხ. იორანაშვილს და „სკოტოვოდ“-ის ა/კ. განყოფილების მმართველს ანხ. რუდაკოვს თვითნებისად დასილოსების გეგმის შემცირებისათვის და სასილოსო მუშაობისათვის პრაქტიკული ხელმძღვანელობის გაუწყვლობისათვის.

სასილოსო მშენებლობისა და დასილოსების გარღვეულობათა სასწრაფო ლიკვიდაციის მიზნით:

1. ყველა სასილოსო შტაბი, როგორც თავისი ამოცანების არშემსრულებელი, დაშლილ იქნეს.

2. მოეწყოს სასილოსო მშენებლობისა და დასილოსების გარღვეულობათა მლიკვიდირებელი ამიერკავკასიის საგანგებო სამეული ანხანავთა ფარაჯ-ზადეს, ოპანენიანისა და პრეობრაჟენსკის შედგენილობით; დაევალოს ამ სამეულს ოპერატიული ხელმძღვანელობა ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების დასახმარად მათი მუშაობის გეგმების განხილვა და დამტკიცება და ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმისათვის გარღვეულობათა ლიკვიდაციის მსვლელობის შესახებ საყოველღეკადო ჯუმლების წარდგენა.

3. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტებს—გააძლიერონ თავიანთი ხელმძღვანელობა გარღვეულობათა ლიკვიდაციისათვის—საყოველღეკადო ანგარიშების მოსმენით ამ ლიკვიდაციის მსვლელობის შესახებ; მოაწყონ საგანგებო რესპუბლიკანური სამეულები სასილოსო მშენებლობისა და დასილოსების გარღვეულობათა ლიკვიდაციისათვის და დააკისრონ ამ სამეულებს:

ა) ოპერატიული ხელმძღვანელობა და იმ რაიონებისათვის დახმარების გაწევა, რომლებიც განსაკუთრებით ჩამორჩენილ არიან;

ბ) რაიონებში გარღვეულობათა ლიკვიდაციის საკონტროლო ციფრების შედგენა და რაიონების გეგმების დამტკიცება.

4. ყველა სარაიონო აღმასრულებელმა კომიტეტმა, თავმჯდომარეების პასუხისმგებლობით, უნდა დაარსონ საგანგებო სამეულები სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარის თავმჯდომარეობით და სარაიონო სახდგელ-

მამულო განყოფილების გამგისა და სარაიონო საკოლმეურნეო საბჭოს თავმჯდომარის მონაწილეობით და საქმეში რაიონის აგრონომის ჩაბმით. მთელი პასუხისმგებლობა გარღვეულობათა თავის დროზე ლიკვიდაციისა და დასილოსების გეგმის მთლად შესრულებისათვის დაეკისროს ამ სამეულებს.

სარაიონო საგანგებო სამეულებმა, რომელთაც არ უნდა შეასუსტონ საქმიანობა დაწყებული სასილოსო გოდოლებისა და ნახევარგოდოლების მშენებლობის სასწრაფოდ დამთავრებისათვის, უნდა მიაქციონ ამავე დროს თავიანთი უმთავრესი ყურადღება ძირითად რგოლულს, რაც უზრუნველჰყოფს მშენებლობის გარღვეულობათა ლიკვიდაციას, — პრიმიტიული ორმოებისა და თხრილების ამოთხრის დაჩქარებას და მეზოსტნეობის და მებაღეობის ნარჩოთა 100% ით დასილოსებას, რისთვისაც სასწრაფოდ შემუშავებულ უნდა იქნეს მუშაობის სათანადო გეგმა რაიონისათვის.

შენება-დაწყებული გოდოლებისა და ნახევარგოდოლების დამთავრებისათვის სარაიონო აღმასრულებელმა კომიტეტებმა უნდა იხმარონ ყოველი ღონისძიება რათა საჭირო საშენი მასალა მობილიზებულ იქნეს შინაგანი რესურსები-საგან.

წინადადება მიეცეს ყველა სარაიონო სამეულს დაუყოვნებლივ მოიაროს ყველა სოფელი და ინსტრუქტირება გაუწიოს ადგილებს დასილოსებისა და ორმოების და თხრილების ამოღებისათვის საჭირო ღონისძიებათა სფეროში.

სარაიონო საგანგებო სამეულების ამოცანა შეიცავს სისტემატიური კონტროლის გაწევას ორმოებისა და თხრილების ამოღებისა და სასილოსო მასის ჩაყრის მსვლელობისათვის, აგრეთვე ზემდგომი საგანგებო სამეულებისათვის ინფორმაციის მიწოდებას თვითეულ ხუთ დღეში ერთხელ.

სარაიონო საგანგებო სამეულების მოვალეობას შეადგენს აგრეთვე ჩამორჩენილ სასოფლო საბჭოებისათვის დახმარების მოწყობა იმ უახლოესი სასოფლო საბჭოების შედგენილობაში შექავალი მოსახლეობის ძალთა საქმეში ჩაბმით, რომელთაც დაამთავრეს თავიანთი სამუშაო; ამასთანავე ეს ჩაბმა განხორციელებულ უნდა იქნეს ფართო აღსნა-განმარტებისა, სოციალისტური შეჯიბრებისა და საზოგადოებრივი ბუქსირის მოწყობის საფუძველზე.

5. ყველა სასოფლო საბჭომ დაუყოვნებლივ უნდა განიხილოს ესე დადგენილება და სასილოსო კამპანიის მდგომარეობა თვითეულ დასახლებულ პუნქტსა და კოლექტიურ მეურნეობაში. შეჩინულ გარღვეულობათა ლიკვიდაციისათვის ყველა კოლექტიურ მეურნეობასა და დასახლებულ პუნქტში მოწყობილ უნდა იქნეს, მოსახლეობის ფართო მასების მონაწილეობით, ოპერატიული ბრიგადები შემდეგი საკითხებისათვის:

ა) დაწყებული გოდოლებისა და ნახევარგოდოლების მშენებლობის დამთავრებისა და იმ ბელეებისა და ბოსტნეულსაცავების გამოყენებისათვის, რაც მიმდინარე წელს არ მოიხმარება პირდაპირი დანიშნულებისამებრ;

ბ) ორმოებისა და თხრილების ამოღებისათვის;

გ) სასილოსო მასის დამზადებისათვის.

ამ ბრიგადებისათვის ხელმძღვანელობის გაწევა დაეკისრება სასოფლო საგანგებო სამეულს შემდეგი შედგენილობით: სასოფლო საბჭოს თავმჯდომარე,

საუკეთესო კოლექტიური მეურნეობის თავმჯდომარე და კომკავშირის უჯრდის მდივანი. სამეულის მუშაობაში ჩაბმულ უნდა იქნენ უბნის ან რაიონის აგრონომები.

სასოფლო სამეული მოვალეა მოაწყოს მასსური დახმარების გაწევა ჩამორჩენილი კოლექტიური მეურნეობისა და დასახლებული პუნქტებისათვის მასსური შაბათობის და ბუქსირების გამართვით.

6. დაევალოს ყველა საგანგებო სამეულს, სასოფლო საბჭოს სამეულიდან დაწყებული, ვიდრე ამიერკავკასიის სამეულამდე, თავის დროზე მიაწოდოს ზემდგომ სამეულებს ინფორმაცია გარღვეულობათა ლიკვიდაციის მსვლელობის შესახებ შემდეგი ფორმის დეპეშების გაგზავნით:

ა) დაწყებული გოდოლებისა და ნახევარგოდოლების რიცხვი;

ბ) შენება-დამთავრებული გოდოლებისა და ნახევარგოდოლების რიცხვი;

გ) ორმოებისა და თხრილების ამოღებისათვის დასახული გეგმა და ამ გეგმის შესრულების პროცენტი კუბომეტრობით;

დ) დასილოსებისათვის გამოსაყენებელი ბეღლებისა და ბოსტნეულ-საცავების რიცხვი და ოდენობა კუბომეტრობით;

ე) დასასილოსებელი მასისი გეგმა და ამ გეგმის შესრულება ტონობით.

7. დაევალოს პერიოდულ პრესას, როგორც ფედერატიულსა, ისე რესპუბლიკანურს და რაიონულს, გააძლიეროს დასილოსების საკითხების გაშუქება და რეგულიარულად ათავსოს გარღვეულობათა ლიკვიდაციის მსვლელობის ოპერატიული ჯგუფები.

8. მიეცეს რადიოცენტრის ყურადღება იმ გარემოებას, რომ მეტის-მეტად სუსტად არის გაშუქებული დასილოსების საკითხები რადიო-გაზეთებში და წინადადება მიეცეს მას—დაუყოვნებლივ გააძლიეროს საამისო მუშაობა.

9. სასილოსო მშენებლობისა და დასილოსების კამპანიის გარღვეულობათა ლიკვიდაციისათვის საჭირო მთელი მუშაობა წარმოებულ უნდა იქნეს ფართოდ გაშლილი სოციალისტური შეჯიბრებისა და დამკვრელობის საფუძველზე.

საუკეთესო კოლექტიური მეურნეობებისა, სასოფლო საბჭოებისა და რაიონების საკმინაობის წინაახალისებლად გამოყოფილ იქნეს შემდეგი პრემიები:

ა) იმ რაიონებისათვის, რომლებიც ა/წ. ნოემბრის 15-თვის მოახდენენ გარღვეულობის სრულ ლიკვიდაციას, —15.000 მან.;

ბ) იმ რაიონებისათვის, რომლებიც მოახდენენ ლიკვიდაციას ა/წ. ნოემბრის 20-თვის, —5.000 მანეთი.

ამიერკავკასიის ცენტრალური
აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე ა. ანანიანი.

ამიერკავკასიის ცენტრალური
აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი გ. სულთანოვი.

1931 წ. ოქტომბრის 28.

ტფილისი.

დადგენილება ა/კსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოსი.

234. სადგომებში დაწესებულებათა მომთავსებელი და ქ. ტფილისში მყოფ დაწესებულებებთან სამუშაოდ მოსულ მომუშავეთათვის საცხოვრებელი ფართობის გამოძებნი კომისიის ლიკვიდაციის შესახებ.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღგენს:

1. ლიკვიდირებულ იქნეს სადგომებში დაწესებულებათა მომთავსებელი და ქ. ტფილისში მყოფ დაწესებულებებთან სამუშაოდ მოსულ მომუშავეთათვის საცხოვრებელი ფართობის გამოძებნი კომისია (ა/კსფსრ კან. კრ. 1931 წ. მე-7 №-ი, მუხ. 84).

2. აღნიშნული კომისიის ყველა ფუნქცია გადაეცეს ტფილისის საქალაქო საბჭოს.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს თავმჯდომარე მ. ორახელაშვილი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს საქმეთა მმართველი ა. შავერდოვი.

1931 წ. სექტემბრის 26.

№ 421.

ტფილისი.

დადგენილება ა/კსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოსი.

235. ა/კსფსრ ტერიტორიაზე მომქმედი ყველა საერთო-საკავშირო და ფედერატიული სამშენებლო ორგანიზაციის მოვალეობის შესახებ—წარუდგინოს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი სათანადო რესპუბლიკის სახელმწიფო საგეგმო კომისიას სამშენებლო კადრების მომზადების გეგმის შესადგენად საჭირო მასალები.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღგენს:

დაევალოს ა/კსფსრ ტერიტორიაზე მომქმედ ყველა საერთო-საკავშირო და ფედერატიულ სამშენებლო ორგანიზაციას—წარუდგინოს ხოლმე უშუალოდ

ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი სათანადო რესპუბლიკის სახელმწიფო სა-
გეგმო კომისიის სასამშენებლო კადრების კოორდინირებული გეგმის შესადგენად
საქირო მისალგები.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს თავმჯდომარე მ. ორახელაშვილი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს საქმეთა მმართველი ა. შავერდოვი.

1931 წ. ოქტომბრის 7.

№ 419.

ტფილისი.

დადგენილება ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსნი.

236. „ზურგის ლაშქროსანთა თაობაზე“ გამოცემული ა/კსფსრ
სახალხო კომისართა საბჭოს 1931 წ. აგვისტოს 11-ის დად-
გენილებისათვის მე-VII მუხ. დამატების შესახებ.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1931 წ. აგვისტოს 11-ის დადგენი-
ლებას „ზურგის ლაშქროსანთა შესახებ“ (ა/კსფსრ კან. კრ. 1931 წ. მე-15 №-ი,
მუხ. 187) დაემატოს მე-VII მუხლი შემდეგი შინაარსისა:

„VII. ზურგის ლაშქროსანთა სამუშაო აღვილას გადავზავნისათვის საქირო
ხარჯები უნდა გაიღონ იმ სამეურნეო შენაერთებმა, რომელთა განკარგულება-
შია( ) წარმართებიან შედგენილი კომანდები“.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს თავმჯდომარე მ. ორახელაშვილი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს საქმეთა მმართველი ა. შავერდოვი.

1931 წ. ოქტომბრის 11.

№ 420.

ტფილისი.

დადგენილება ა.კსუსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

237. ელექტრო-სადგურებისა და ელექტრო-ენერჯის მომხმარებლების სავალდებულო სასტატისტიკო ანგარიშგების შესახებ.

ა/კსუსრ ელექტრო-ბალანსის ზედმიწევნით გამორკვევისა და ელექტრო-წარმოებისა და ელექტრო-მიწოდების მთელი ანგარიშგების ენერგოცენტრის ამიერკავკასიის სარაიონო სამმართველოში თავმოყრისათვის—ა/კსუსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. დაეკისროს ა/კსუსრ ტერიტორიაზე მდებარე, ყველა საერთო სარგებლობის ელექტრო-სადგურს, ვის გამგებლობაშიაც იგი უნდა იყოს (გზათა სახალხო კომისარიატი, მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატი, მომარაგების სახალხო კომისარიატი და სხვ.), როგორც სარაიონოს, ისე ადგილობრივს, ძალოვნებით—დაწყებული 25 კილოვატიდან, წარუდგინოს ხოლმე ენერგოცენტრის ამიერკავკასიის სარაიონო სამმართველოს ცნობები ძირითად საწარმოთ მაჩვენებელთა შესახებ, იმ ვადაზე და იმ ფორმით, რაც დაწესებულია სსრკ-ის სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს მიერ ამგვარი ანგარიშგებისათვის.

2. დაევალოს ა/კსუსრ-ის ყველა წარმოებითს საწარმოს წარუდგინოს ხოლმე ენერგოცენტრის ამიერკავკასიის სარაიონო სამმართველოს ცნობები ელექტრო-მიწოდების შესახებ იმადაზე და იმ ფორმით, რაც დაწესებულია სსრკ-ის სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს მიერ ამგვარი ანგარიშგებისათვის.

შენიშვნა 1. ელექტროგენერატორების მქონე საწარმოთა ჯგუფისათვის ამა დადგენილების მე-2 მუხლის მიხედვით ცნობების წარდგენის ვალდებულება დამოკიდებული არ არის იმაზე, გამოიყენება მათი საკუთარი ელექტროგენერატორებით დამუშავებული ენერჯია ტექნოლოგიური პროცესებისათვის თუ მხოლოდ განათების მიზნით.

შენიშვნა 2. ის საწარმო, რომელსაც საკუთარი ელექტროგენერატორები არ აქვს და ენერჯიას სხვისაგან იღებს, თუნდაც თავისი შენაერთის სხვა საწარმოსაგან, მოვალეა წარუდგინოს ცნობები ამა დადგენილების მე-2 მუხლის მიხედვით, უკეთუ იგი იყენებს ენერჯიას, განათების გარდა, ტექნოლოგიური პროცესებისათვისაც; იგი ამ ცნობებს არ წარუდგენს, უკეთუ მის მიერ მიღებული ენერჯია ხმარდება მხოლოდ განათებას.

3. ამა დადგენილების 1-ლ და მე-2 მუხლებში აღნიშნული ცნობები წარიდგინება იმ ცნობების ანგარიშში მიღებით, რაც ეხება პერიოდს 1931 წ. ივლისის 1-დან.

ა კსუსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს თავმჯდომარის მოვალ. აღმსრ. გ. ვეზიროვი.

ა/კსუსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს საქმეთა მმართველი ა. შავერდოვი.

1931 წ. ოქტომბრის 16.

№ 412.

ტფილისი.

დადგენილება ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

238. ხეტყის დამზადებისა და გამოზიდვის გაძლიერების ღონის- ძიებათა შესახებ.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღნიშნავს, რომ თუმცა ხეტყის დამზადებას, გამოზიდვას და წყლით ჩამოტივტივებას განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს საექსპორტო გეგმის შესრულებისათვის, ქალაღის მრეწველობისათვის, კაპიტალური მშენებლობისათვის, ტრანსპორტის მომარაგებისათვის და, ნამეტნავად, სამრეწველო ცენტრების გაღიდებული მოთხოვნისათვის, როგორც სათბობისა, შეშით, დაქმყოფილებისათვის, — მინც სახელმწიფო ორგანოები და საზოგადოებრივი ორგანიზაციები სათანადო ყურადღებას არ აქცევენ ამ საქმეს.

შეშა-ხეტყის დამზადებისა, გამოზიდვისა და წყლით ჩამოტივტივების გაძლიერების მიზნით ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. დაევალოს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკებისა და ავტონომიური ოლქების სახალხო კომისართა საბჭოებს და სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტებს (განსაკუთრებით ზემო-სვანეთისა, წალენჯიხისა, ჩხოროწყუსისა, ზუგდიდისა, ხარაგოლისა, სენაკისა, ამბროლაურისა, ქუთაისისა, ონისა, ლენჩხუმისა, ტუილისისა, თელავისა, გურჯაანისა, ბელაქანისა, თაუზისა, იჯევისა და ლენქორანის) სულ მოკლე ხანში მოახერხონ, რომ შეშა ხეტყის დამზადებისა, გამოზიდვისა და ჩამოტივტივების საქმის მსვლელობაში მოხდეს ძირითადი გარდატეხა.

2. ა/კ. ტყე-ქალაღის ტრესტისათვის მუშა-ძალისა და ქაბანზიდვის საშუალებათა მოგროვების მე-IV კვარტალის გეგმა დაბტკიცებულ იქნეს (დართულია 554—555 გვერდებზე).

3. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს — იმპარონ გადამწყვეტი ღონისძიებანი სატყეო-სამრეწველო მეურნეობების მუშა ძალით უზარუნველყოფისათვის — ამ ძალის მოგროვების გეგმის შესაბამისად — და განახორციელონ სრულიად საკავშირო კომუნისტური პარტიის (ბ) ცენტრალური კომიტეტის სექტემბრის 5-ის დადგენილებით გათვალისწინებული ღონისძიებანი. გეგმაში აღნიშნული რაიონების სარაიონო აღმასრულებელმა კომიტეტებმა, მათი თავმჯდომარეების პირადი პასუხისმგებლობით, უტეველად უნდა მოახერხონ მოგროვების გეგმის შესრულება.

4. ა/კ. ტყე-ქალაღის ტრესტმა, ა/კ. სატყეო სარაიონო სამმართველომ, საქართველოს სსრ საკურორტო სამმართველომ, სარეწაო კოოპერაციამ და სხვა დამზადებელმა ორგანიზაციებმა:

ა) უნდა გამოპყონ ნატურფონდი ტყის პროდუქციით კოლმეურნეთა და ინდივიდუალურ მეურნეთა დასაპრემირებლად მათი საკუთარი საპიროებისათვის — სამუშაო ხელუასის 5%-ის რაოდენობით;

ბ) უნდა გაუწიონ კოლექტიურ მეურნეობებს დახმარება — სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოთა განსაკუთრებული დაძბუღობის პერიოდში სატყეო-სამრე-

წველო მეურნეობების თავისუფალი ურმებისა და სხვა ტენიკურ საშუალებათა დათმობით;

გ) უნდა უზრუნველყოფილი იქნას 1931-32 სასწავლო წელიწადში სატყეო ტენიკუმებსა და სატყეო სამრეწველო-სამეურნეო სასწავლებლებში არა ნაკლებ, ვიდრე იმ კოლექტიურ მეურნეობათა 70 წევრის მიღება, რომელთაც გარე-სამუშაოზე გასვლის ხელშეკრულება დასდევს სატყეო-სამრეწველო მეურნეობებთან; თანაც ისინი უნდა უზრუნველყოფილი იქნას სათანადო სტიპენდიებით;

დ) უნდა მოახერხონ, პროფესიონალურ ორგანიზაციებთან ერთად, არა უგვიანეს 1932 წ. იანვრის 1-სა, მუშაობის ბრიგადული მეთოდებით ტყის მჭრელთა 75⁰/₁₀₀-ის მოცვა;

ე) უნდა გამოიყონ ფონდი იმ სატყეო-სამრეწველო მეურნეობათა დირექტორებისა და ტენიკური ხელმძღვანელების დასაპრემირებლად ორი თვის სამუშაო ხელფასის რაოდენობით, რომელთაც შეასრულეს 1932 წ. იანვრის 1-თვის ბრიგადული მეთოდებით ტყის მჭრელთა 75⁰/₁₀₀-ის მოცვის დავალება.

5. განთავისუფლებულ იქნენ გარე-სამუშაოზე გასული კოლმეურნენი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადისაგან, რაც მეურნეობის არაგანსაზოვადობებულ ნაწილზე მოდის, ამ ნაწილში იმ საშოვარის ჩათვლით, რასაც ისინი მიიღებენ ხეტყის დამზადებაზე, გამოტანაზე და წყლით ჩამოტივტივებაზე, გარე-სამუშაოზე გასვლის შესახებ 1931 წ. ივნისის 30-ს გამოცემული კანონის თანახმად (სსრკ კან. კრ. 1931 წ. 42 №-ი, მუხ. 286), და აგრეთვე განთავისუფლებულ იქნეს სასოფლო-სამეურნეო გადასახადისაგან იმ კოლმეურნეთა საშოვარი ხეტყის დამზადებაზე, გამოტანაზე და წყლით ჩამოტივტივებაზე, რომელნიც არ იქნებიან გასულნი გარე-სამუშაოდ.

6. იმ ინდივიდუალურ მეურნეთა საშოვარი ხეტყის დამზადებაზე, გამოტანაზე და ჩამოტივტივებაზე, რომელნიც შეასრულებენ და გადამეტებით შეასრულებენ ხეტყის დამზადებისა და გამოტანის დავალებებს, განთავისუფლებულ იქნეს ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადით დაბეგვრისაგან.

7. ა/კ. ტყე-ქალაღდის ტრესტმა უნდა შეიმუშაოს ერთი დეკადის ვადაზე კონკრეტული ღონისძიებანი შრომის წამახალისებელი სასყიდლის სისტემის შემოღებისა (პროგრესიული ნაკრობითობა), საბინაო პირობების გაუმჯობესებისა, კულტურულ-საყოფაცხოვრებო მომსახურეობის გაძლიერებისა და ყოველგვარი დაპრემირების ჩატარებისათვის.

8. წინადადება მიეცეს ა/კფსრ შრომის სახალხო კომისარიატს, ხეტყის დამზადებულ ორგანიზაციებთან ერთად, ა/კ. ტყე-ქალაღდის ტრესტის გარდა, გამოიყონ სუთი დღის ვადაზე რაიონები მუშა-ძალის მოგროვებისათვის.

9. ა/კ. საკოლმეურნეო ცენტრი დაუყოვნებლივ უნდა შეუდგეს ხეტყის დამზადებისათვის ხელშეკრულებების დადებისა და მუშა-ძალის მოგროვების მასსური კამპანიის ჩატარებას; ეს კამპანია ჩატარებულ უნდა იქნეს იმ მიმართებით, რომ კოლმეურნეთა მასსებს განემარტოს გარე-სამუშაოზე გასულ კოლმეურნეთათვის დაწესებული შეღავათები, კერძოდ — დამატებითი შეღავათები ხეტყის დამზადებაზე და გამოტანაზე გასულთათვის.

10. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატს და იმ რაიონების სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტებს, რომელთა ტერიტორიაზე დაეცა სწარმოებს მუშა-ძალის მოგროვება რამდენიმე სამეურნეო ორგანიზაციისათვის, აღკვეთონ მუშების ერთი სამუშაოდან მეორე სამუშაოზე გადაბირება სამუშაო ხელფასის ვადიდებით და მეტი საქონლის მიცემით.

11. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ შეღწევილობაში შემავალი რესპუბლიკების და ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ოლქების სახალხო კომისართა საბჭოებს—დააწესონ სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტებისა და სამეურნეო ორგანიზაციისათვის სადეკადო ანგარიშგება მუშა-ძალის მოგროვების მსვლელობისა და ხეტყის დამზადების და გამოზიდვის საწარმოო დავალებათა აღსრულების შესახებ.

12. დაევალოს „სოიუზპრომკომ“-ის ამიერკავკასიის კონტორას—დააკმაყოფილოს შეშა-ხეტყის დამზადებისა და გამოზიდვის საქიროებანი მოცულობითი და მარცვლეული ფურაყით შემდეგი რაოდენობით: 1932 წ. იანვრის 1-დღე—6.000 ტონა და 1932 წ. 1-ლ კვარტალში—2.000 ტონა.

13. წინადადება მიეცეს „ზაკანაბსბიტ“-ს—უზრუნველყოს ა/წ. დეკემბრის 1-დღე ხეტყის დამზადებისა, გამოზიდვისა და წყლით ჩამოტივტივების საქიროებანი ზამთრის სპექტანისამოსით და ფეხსაცმლით.

14. დაევალოს ა/კსფსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს და „სოიუზკოკა“-ს—გამოჰყონ ერთი დეკადის ვადაზე შინა-სარეწაო კოოპერაციისათვის მოუქმელი ტყავულობის საჭირო რაოდენობა ქალამნების დასამზადებლად, და დაევალოს სარეწაო კოოპერაციის დაამზადოს უმოკლეს ხანში ეს ქალამნები და გადასცეს ა/კ. სამომხმარებლო კოოპერაციის კავშირს ხეტყის დამზადებელ ორგანიზაციებს შორის გასანაწილებლად.

15. მიენდოს ა/კ. ტყე-ქაღალდის ტრესტს—აღძრას „გლაველსპრომ“-ის წინაშე საკითხი ფონდების გამოყოფის შესახებ—შეშა-ხეტყის დამზადებისა და გამოზიდვის მავთულით, ხარისხოვანი რკინით, საფოლადო საინსტრუმენტო მასალით, სამთო-სავაო ინსტრუმენტებით და მისთან. უზრუნველსაყოფად.

16. წინადადება მიეცეს „ავტორემსნაბ“-ს—უზრუნველყოს სატყეო მრეწველობის ავტორანსპორტი სატვირთო-საავტომობილო სალტეებით, კამერებით, საბურებით, ავტო-ნაწილებით და ინსტრუმენტებით.

17. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ მომარაგების სახალხო კომისარიატსა და ა/კ. სამომხმარებლო კოოპერაციის კავშირს—უზრუნველყონ 1931 წ. ნოემბრის 11-დღე სატყეო მრეწველობის მომარაგება მე-IV კვარტალის ვეგმაში გათვალისწინებული სასურსათო და სამრეწველო საქონლით; ამავე დროს აღიძრას შუამდგომლობა სსრკ-ის მომარაგების სახალხო კომისარიატის წინაშე—დააჩქაროს ცენტრალიზებული ფონდის სამრეწველო და სასურსათო საქონლის მოზიდვა შეშა-ხეტყის დამზადებელი ორგანიზაციებისათვის.

18. წინადადება მიეცეს ა/კ. სავაჭრო ტრესტს—გამოჰყოს არა უგვიანეს 1931 წ. ნოემბრის 1-სა 600.000 მანეთის კომერციული ფართლეული სატყეო მრეწველობის მუშათა საქიროებისათვის.

19. წინადადება მიეცეს შეშა-ხეტყის დამზადებელ ორგანიზაციებს—წარუდგინონ ხოლმე სისტემატიურად, ყოველ 5 დღეში, ამიერკავკასიის რკინის გზების დირექციას განცხადებები ხეტყის მასალისა და შეშის გამოსაზიდად საჭირო რაოდენობის მოძრავი შედგენილობის (ვაგონები და ბაქნები) თაობაზე, და ზედმიწევნით აღნიშნონ ამ ვაგონებისა და პლატფორმების რაოდენობა და მისაყენებელი პუნქტები.

დაევალოს ა/კ. რკინის გზების დირექციას რეალურად და პირველრიგობის წესით უზრუნველჰყოს სატყეო მრეწველობის მოთხოვნილებანი სატრანსპორტო საშუალებებისადმი, კერძოდ—ყოველდღიურად არა ნაკლებ, ვიდრე 50 ვაგონის მიყენება შეშის გადასაზიდად.

20. წინადადება მიეცეს ა/კფსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს, შინაგანი რესსურსების მობილიზაციის წესით, გამოსტებნოს ფოთის რაიონისათვის 4 მამოძრავებელი-ორთქლმავალი („კუქუშკები“) და აგრეთვე მოძრავი შედგენილობა 40 ბაქნის რაოდენობით.

21. აღნიშნოს არადაამაკმაყოფილებელი გაშლა სატყეო კოოპერაციისა და არა საკმარისი ყურადღება სამომხმარებლო კოოპერაციის ორგანიზაციების მხრით თავისი სატყეო სექციისადმი და საჭიროდ იქნეს ცნობილი:

ა) რათა სატყეო კოოპერაციის სარაიონო და ქვედა ორგანიზაციების მომუშავეებით დაკომპლექტება დამთავრებულ იქნეს არა უგვიანეს 1931 წ. ნოემბრის 15-სა;

ბ) რათა დაევალოს ა/კ. საზოგადოებრივი კვების ტრესტს, პროფესიონალურ კავშირებთან ერთად, გახსნას, არა უგვიანეს 1931 წ. ნოემბრის 15-სა, მუშათა კოოპერატივება და სასაიდლოები ყველა სატყეო სამრეწველო მეურნეობასთან; ხოლო ამ უკანასკნელთ—მიუჩინონ სათანადო სადგომები და გაწყობილობა მუშათა კოოპერატივებისა და სასაიდლოების გასახსნელად.

22. ხეტყის დამზადებელმა ორგანიზაციებმა ფართოდ უნდა ჩააბან ხეტყის დამზადებისა და გამოზიდვის საქმეში ცალკეული თვითდამზადებლები მათი ყოველგვარი შინაგანი რესსურსების მაქსიმალური მობილიზაციის წესით, სახელდობრ: საკუთარი ქარავნისა, ავტოტრანსპორტისა, ტყის საჭრელი ინსტრუმენტებისა, სასაწყობო სადგომებისა და სხვა მატერიალური და ტექნიკური რესსურსებისა.

23. დამყარებულ იქნეს რაიონების მასალისადმი შეშისადმი და ხეტყის მოთხოვნილებების (ადგილობრივი) დაკმაყოფილების წესი უწყებულ რაიონში ხეტყის დამზადების პროგრამის შესრულების ოდენობასთან შესაბამისად.

24. დაევალოს ა/კ. ტყე-ქაღალდის ტრესტს—უზრუნველჰყოს სატრანსპორტო ნაგებობათა მშენებლობის პროგრამის სავსებით შესრულება გადაჭრით დადგენილ ვადებზე (ხეტყის ჩასაშვები, ღარები, დეკოვილები, ხეტყის საზიდი გზები და სხვ.).

25. აღნიშნოს, რომ სატყეო მრეწველობის ორგანოებმა (ა/კ. ტყე-ქაღალდის ტრესტი და მისი ადგილობრივი ორგანოები) ჯერ კიდევ აქამდე ვერ გარდაქმნეს თავიანთი მუშაობა და რომ მათ ხელმძღვანელობას აქვს საერთო-

დირექტიული და არა ოპერატიული ხასიათი; ამის გამო წინადადება მიეცეს ა/კ. ტყე-ქალაქის ტრესტს—20 დღის ვადაზე მოახერხოს მუშაობის გარდაქმნაში ძირითადი გარდატეხის მოხდენა, სათანადო სიმაღლეზე დააყენოს თვითეული სატყეო-სამრეწველო მეურნეობისათვის ცალკეულად კონკრეტულ-ოპერატიული ხელმძღვანელობის გაწევა და ყოველდღე გამოსაწეროს ხოლმე მათი ნაკლოვანებები, რაც შემჩნეულ იქნება ხეტყის დამზადებისა, გამოზიდვისა და წყლით ჩამოტივტივებისათვის წარმოებულ მუშაობაში.

26. დაევალოს ყველა ხეტყის დამზადებელ ორგანიზაციას და სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტს—მიაქციოს განსაკუთრებული ყურადღება და ძალა სატყეო მრეწველობის შინაგანი რესურსების მობილიზაციას, ხელთმყოფი მუშა-ქალის წესიერად გამოყენებას და მუშათა მოვროვების ორგანიზაციას, თანაც განახორციელოს სამექანიზაციო ღონისძიებანი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოვ. აღმსრ. გ. ვეზიროვი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს საქმეთა მმართველი ა. შავერდოვი.

1931 წ. ოქტომბრის 16.

№ 417.

ტფილისი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 294 №-ში 1931 წ. ოქტომბრის 25-ს.

დ ა ნ ა რ თ ი

1931 წ. მე-IV კვარტალისათვის მუშა-ძალის მოგროვების გეგმა.

№№ რიგზე	სატყეო-სამრეწველო მეურნეობა	საჭიროა მოგროვდეს				მოგროვების რაიონი
		მეტელო	განმეზიდ-მელი	წყლით ჩა-მოშვებულ	სულ	
1	სენეთისა	800	150	420	1.370	1. ცაგერისა. 2. ზემო-სენეთისა. 3. წალენჯიხისა. 4. ჩხორწყუისა,
2	ფოთისა	1.493	330	88	1.911	1. სენაკისა. 2. ხოფისა და ხონისა. 3. ლანჩხუთისა. 4. მარტვილისა.
3	ოზურგეთისა	101	306	22	429	1. ოზურგეთისა.
4	ზუგდიდისა	198	59	104	362	1. ზუგდიდისა. 2. მარტვილისა. 3. წალენჯიხისა. 4. ჩხორწყუისა.
5	ამბროლაურისა	98	21	35	154	1. ამბროლაურისა. 2. ონისა.
6	ჭუთაისისა	15	81	—	126	1. ჭუთაისისა.
7	ხარაგოულისა	146	252	40	438	1. ხარაგოულისა:
8	გორისა	54	108	—	162	1. გორისა.
9	ტფილისისა	134	127	390	651	1. მცხეთისა. 2. დუშეთისა.
10	ბორჩალოს	65	124	—	189	1. ბორჩალოს.
11	თელავისა	56	229	—	285	1. თელავისა.
12	გურჯაანისა	57	39	—	96	1. გურჯაანისა.
13	კოდორისა	600	110	600	1.310	1. ლეჩხუმისა. 2. ამბროლაურისა. 3. ხონისა.
14	გაგრისა	229	84	70	383	1. გაგრისა. 2. მარტვილისა. 3. გალისა.
15	აჭარისტანისა	235	181	160	576	1. აჭარისტანისა,
16	სამხრეთ-ოსეთისა	236	107	28	371	1. სამხრეთ-ოსეთისა.
17	ბელაქნისა	188	204	—	392	1. ბელაქნისა. 2. კახეთისა.
18	ლენქორანისა	316	478	—	794	1. ლენქორანისა.

№ რიგზე	სატყეო-სამრეწველო მეურნეობა	საქირთა მოგროვდეს			მოგროვების რაიონი	
		მეტელო	განომზიდეული	შესილი ჩამტეიტ.		
19	თაუზისა	156	64	—	220	მანგლის-თაუზისა.
20	ყუბისა	66	85	—	151	ყუბისა.
21	ჭურთისტანისა	30	12	—	42	ჭურთისტანისა.
22	იჯევანისა	146	134	—	280	იჯევანისა. დელიჯანისა.
23	ყარაქლისისა	47	55	—	102	ალავერდისა. სადახლოს.
24	ერივანისა	24	—	—	24	ერივანისა.
25	ზანგეზურისა	49	127	—	176	ზანგეზურისა.
ჯამი		5.570	3.467	1.957	10.994	

დადგენილება ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

239. 1931 წლის შემოდგომის სასოფლო-სამეურნეო კამპანიის მსვლელობის შესახებ.

აღინიშნოს შემოდგომის სასოფლო-სამეურნეო კამპანიის ამკარა არადამაკმაყოფილებელი მსვლელობა.

დაინტერესებული საბჭოთა და საკოლმეურნ.-საკოოპ. ორგანიზაციების სუსტი ხელმძღვანელობის შედეგია ის, რომ კამპანიის ჩატარებისათვის აუცილებელი მთელი რიგი უმნიშვნელოვანესი ღონისძიებების განხორციელების ვადები ჩაიშალა (სათესლე ფონდების შეგროვება დამთავრებულ უნდა ყოფილიყო ყველგან ოქტომბრის 1-თვის, ხოლო ოქტომბრის 10-თვის შესრულებულია გეგმის მართო 18%-ი; სადამზღვევო ფონდების შეგროვება შესრულებულია მხოლოდ 10%-ით). სერიოზულ საფრთხეშია და ჩაშლა მოელის ისეთი მნიშვნელოვანი ღონისძიების აღსრულებას, როგორც არის მარცვლეულის გაწმენდა და დაწამლა (ოქტომბრის 1-თვის მარცვლეულის გაწმენდა განხორციელებულია მხოლოდ 7%-ით).

შემოდგომის ხვნა მიმდინარეობს შეუწყნარებელი მინელებული ტემპით (ოქტომბრის 10-თვის 23%), განსაკუთრებით აზერბაიჯანის სსრ-ში და საქართველოს სსრ-ში.

დიდი ჩამორჩენა ეტყობა ზამთრისპირულ ხენას (ოქტომბრის 10-თვის გეგმა შესრულებულია მხოლოდ 5%-ით).

შემოდგომის თესვა ყველგან მეტის-მეტად მძიმედ იშლება. თუმცა მთიან ადგილებში თესვის ვადები უკვე გავიდა, ხოლო მთის ძირის ადგილებში თეს-

ვის ვადა უკვე მოახლოვებულია, მაინც თვისის გეგმის შესრულება აზერბაიჯანის სსრ-ში უდრის 1,3⁰/₀-ს, საქართველოს სსრ-ში—2⁰/₀-ს და სომხეთის სსრ-ში—11⁰/₀. ს. მეტის-მეტად არადაამაკმაყოფილებელია კამპანიის მსვლელობა მთელ რიგ საბჭოთა მეურნეობების შენაერთებში (ზამთრისპირული ხვნის გეგმის შესრულება „სკოტოვოდ“-ში სექტემბრის 20-თვის უდრის 1,7⁰/₀-ს, ა/კ. საბჭოთა საბამზე მეურნეობებში—9,8⁰/₀-ს; „საქართველოს ჩაი“-ს საბჭოთა მეურნეობებში ნიადაგის მომზადება მე-3 კვარტალისათვის შესრულებულია 25,8⁰/₀-ით; ახალი ხრალიფული კულტურების ტრესტის რამის პლანტაციების საშემოდგომო ჩაყრა შესრულებულია 13,9⁰/₀-ით და სხვ.).

აგრეთვე არადაამაკმაყოფილებლად მიმდინარეობს სასილოსო მშენებლობა. სრულიად მოგვარებული არ არის სასოფლო-სამეურნეო კამპანიის მსვლელობის ოპერატიული აღნუსხვა, რასაც შედეგად ის მოჰყვა, რომ არ არსებობს ცნობები, რა შდგომარეობაშია მეშაობა ა/კსფსრ-ის მთელ რიგ რაიონებში.

არადაამაკმაყოფილებლად მიმდინარეობდა მთელ რიგ რაიონებში ფართო პოლიტიკურ-განმარტებითი მეშაობა სასოფლო-სამეურნეო კამპანიის მოსამზადებლად, რასაც შედეგად ის მოჰყვა, რომ კოლმეურნეთა და ინდივიდუალურ ღარიბ და საშუალო მეურნეთა ძირითადი მასსა სოფლისა სუსტად იქნა მობილიზებული სასოფლო-სამეურნეო კამპანიის საბრძოლო საკითხების გარშემო.

შემოდგომის სასოფლო-სამეურნეო კამპანიის გეგმის შესრულების ტემპების გასაძლიერებლად ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღგენს:

1. წილადება მიეცეს ა/კსფსრ შედგენილ აბაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს—მიუნიშნონ ყველა სარაიონო აღმასრულებელ კომიტეტს შეუწყნარებელი მინელებული ტემპებით შემოდგომის თვისის ჩატარება, ძირითად ღონისძიებათა დადგენილ ვადაზე შეუსრულებლობა და თვისის კამპანიის საერთო-საორგანიზაციო მომზადების სისუსტე; თანაც დაავალონ სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტების თავმჯდომარეთ, მათი პირადი პასუხისმგებლობით, დაუყოვნებლივ გარდაქმნან და მაქსიმალურად გააძლიერონ თესვის კამპანიისათვის ხელმძღვანელობის გაწევა, თავიანთ სასტიკ კონტროლ ქვეშ დააყენონ სამეშაოთა (ცალკეული ნაწილები, უზრუნველჰყონ სათანადო ყურადღებით შემოდგომის თესვისათვის წარმოებული მეშაობა და ყველა ძალა და სახსარი წარმართონ რაიონებში გამოაშკარავებულ გარღვეულობათა ლიკვიდაციისათვის. კერძოდ—დაუყოვნებლივ შეამოწმონ და დააჩქარონ მეშაობა თვისის გეგმების კოლმეურნეობამდე და კომლამდე მისაწვდენად, კულაკურ-შეძლებულ მეურნეობებისათვის; მტკიცე დავალებების მისაცემად, საშემოდგომო ნათესებისა, ბამბისა და თამბაქოსათვის მიწების გამოსაყოფად და იმ ძირითად აგრო-ღონისძიებათა შესასრულებლად, რაც უზრუნველჰყოფს კარგ მოსავლიანობას, სახელდობრ: ჯიშისანი თესლეულის მიწოდება, თესლის გაწმენდა და დაწამლა, მწკრივად თესვა, ზამთრისპირული ხვნა და მისთან. ამავე დროს სარაიონო აღმასრულებელმა კომიტეტებმა უნდა მოაგვარონ საშემოდგომო თვისის ყველა ღონისძიების აღნუსხვა და რიგზე და თავის დროზე შედგენა და დაგზავნა დაწესებული სადეკადო და სანახევარდეკადო ჯუმლებისა სასოფლო-სამეურნეო კამპანიის შესახებ.

2. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატს და ა/კ. საკოლმეურნეო ცენტრს—დაავალონ რესპუბლიკანურ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატებსა და საკოლმეურნეო ცენტრებს, აგრეთვე სარაიონო საადგილმამულო განყოფილებებსა და სარაიონო საკოლმეურნეო კავშირებს:

ა) იხმარონ გადამწყვეტი ღონისძიებანი სათესლე, სადამზღვევო და საფურაქე ფონდების შეგროვებისა და თესლის გაწმენდისათვის და არც ერთ სოფელში არ დაათესინონ გაუწმენდავი თესლი;

ბ) გამოარკვიონ განსაკუთრებით ჩამორჩენილი რაიონები და წარგზავნონ იქ პასუხისმგებელი მომუშავენი ამ საქმის ხელმძღვანელობისა და დახმარებისათვის; თანაც მოსპონ ამ ღონისძიებათა განხორციელების დამაბრკოლებელი მიზეზები და პასუხისმგებაში მისცენ ძირითად ღონისძიებათა ჩაშლაში დამნაშავე პირნი.

3. დაევალოს სოფლისა და ტყის მეურნეობის მანეგლმებთან ბრძოლის სრულიად საკავშირო შენაერთის ამიერკავკასიის კონტორას, ამხ. ქლენტის პირადი პასუხისმგებლობით—ყოველი ღონისძიებით დააჩქაროს სათესლე მასალის დაწამლის მუშაობა და უზრუნველჰყოს ყველა პუნქტი საკმარისი რაოდენობის ტექნიკური პერსონალით, დამწამლველებით და შხამებით.

4. რადგანაც საშემოდგომო და ზამთრისპირული ხენის სუსტად მიმდინანარეობის ძირითადი მიზეზი მექანიკური და ცოცხალი საწვეი ძალის არაგეგმიანი გამოყენებაა და ძალთა განწესების არასაკმარისი საზრიანობა, ამიტომ წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატს, ა/კ. საკოლმეურნეო ცენტრს და ა/კ. ტრაქტორცენტრს—გადასინჯონ უმოკლეს ხანში თავიანთი ხელმძღვანელობა ამ უაღრესი მნიშვნელობის ღონისძიებათა სფეროში და მოახერხონ როგორც მექანიკური, ისე ქვედა საწვეი ძალის მექსიმალური და თანაბარი გამოყენება ადგილებზე, გააძლიერონ მუშაობა მთელი სატრაქტორო პარკის მოწესრიგებისათვის, ტრაქტორების ძირითადი მასის ზამთრისპირულ ხენაზე წარგზავნისათვის და სასოფლო-სამეურნეო ინვენტარის გამოყენებაში გაუპიროვნების დაუყოვნებელი ლიკვიდაციისათვის.

5. წინადადება მიეცეს აზერბაიჯანის სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს—მიანდოს მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატს იხმაროს ღონისძიება, რათა დაუყოვნებლივ მიწოდენილ იქნენ რაიონებამდე ძირითადი გეზნი საშემოდგომო ნათესების კონტრაქტაციისა.

6. დადასტურებულ იქნეს ა/კსფსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატისა და ა/კ. საკოლმეურნეო ცენტრის განკარგულება რესპუბლიკანური მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატებისა და კოოპერატიული საკოლმეურნეო ორგანიზაციებისადმი—საშემოდგომო ნათესების საწარმოო კონტრაქტაციის ჩატარების ტემპების გაძლიერების შესახებ ისეთი ვარაუდით, რომ იგი დამთავრებულ იქნეს არა უგვიანეს ოქტომბრის დამლევისა.

7. წინადადება მიეცეს „სოიუზსემენოვოდ“-ის ამიერკავკასიის კანტორას, ამხ. ნაგიევის პირადი პასუხისმგებლობით, იხმაროს გადამწყვეტი ღონისძიება, რათა დაუყოვნებლივ წარგზავნოს რაიონებში ჯიშინი თესლი, სასესხო თესლეულობა და სათეს ბალახთა თესლი.

8. წინადადება მიეცეს ა/კსტსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატს— დაევალოს აზერბაიჯანის სსრ-ისა და საქართველოს სსრ-ის მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატებს— დაუყოვნებლივ დაამთავრონ ბამბისა და საშემოდგომო ნათესებისათვის მიწების გამოსაყოფად წარმოებული მუშაობა და გამოარკვიონ ამ საქმის დამბრკოლებელი და დაადგან გადასახდელი.

9. წინადადება მიეცეს ა/კ. ტრაქტორცენტრს— იხმაროს გადამწყვეტი ღონისძიება ნაჭრობითობის შემოსაღებად და გაუბიროვნების ლიკვიდაციისათვის სამანქანო-სატრაქტორო სადგურების ყველა სამუშაოზე, მოავაროს სარემონტო სამუშაოები, უზრუნველყოს სამანქანო-სატრაქტორო სადგურები საჭირო რაოდენობის სათადარიგო ნაწილებით და დაევალოს ყველა სამანქანო-სატრაქტორო სადგურს— მიიღოს მხურვალე მონაწილეობა საშემოდგომო და ზამთრისპირული ხვნის სამუშაოების ცხენის საწვევი ძალით ჩატარების საქმეში; ამასთანავე, განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს მწყრივად თესვის გეგმის შესრულებას და ა/კსტსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატებისათვის და სარაიონო საადგილმამულო განყოფილებებისათვის თავის დროზე და წესიერად სადეკადო ცნობების მიწოდებას საშემოდგომო თესვის მსვლელობის შესახებ.

10. წინადადება მიეცეს ა/კ. საკოლმეურნეო ცენტრს— ყოველი ღონისძიებით დაჩქაროს ნაჭრობითობის შემოღება და მოავაროს ყველა კოლექტიური მეურნეობისათვის რეგულიარული ჩანაწერების შეტანა შრომის წიგნაკებში; თანაც სათანადო გადასახდელი დაადგას შრომის უხეირო მედონუსხეთ.

11. წინადადება მიეცეს ა/კსტსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატს და ა/კ. საკოლმეურნეო ცენტრს, აგრეთვე საბჭოთა მეურნეობების ყველა შენაერთს— მოავარონ შემოდგომის თესვის კამპანიის ოპერატიული აღნუსხვის საქმის დაყენება და იხმარონ გადამწყვეტი ღონისძიება ამ საქმეში შემჩნეულ ნაკლოვანებათა ასაცილებლად.

ა/კსტსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოვალ. აღმსრ. გ. ვეზიროვი.

ა/კსტსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
საქმეთა მმართველი ა. შავერდოვი.

1931 წ. ოქტომბრის 21.

№ 418.

ტფილისი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 296 №-ში 1931 წ. ოქტომბრის 27-ს.

დადგენილება ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

240. ა/კსფსრ-ში საფოსტო მემტრედების განვითარების ღონისძიებათა შესახებ.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღდგენს:

1. უფლება მიეცეს ამიერკავკასიის „ავიაქიმის“ დამხმარე საზოგადოებას აწარმოოს საფოსტო მტრედების რეგისტრაცია, მათი მოშენება, წრთვნა და ჯიშის გაუმჯობესება.

2. დაევალოს საფოსტო მტრედების ყველა პატრონს დაარეგისტროს თავისი მტრედები „ავიაქიმის“ დამხმარე საზოგადოების იმ სარაიონო ორგანიზაციაში, რომლის წრეშიაც მას „ავიაქიმის“ დამხმარე სრულიად საქაფშირო საზოგადოების წრე მოაქცეეს.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოვ. აღმსრ. გ. ვეზიროვი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
საქმეთა მმართველი ა. შავერდოვი.

1931 წ. ოქტომბრის 21.

423.

ტფილისი.

დადგენილება ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

241. ა/კსფსრ სახელმწიფო საგეგმო კომისიასთან ამიერკავკასიის ქიმიზაციის კომიტეტის მოწყობის შესახებ.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღდგენს:

მოეწყოს ა/კსფსრ სახელმწიფო საგეგმო კომისიასთან ამიერკავკასიის ქიმიზაციის კომიტეტი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარის მოვ. აღმს. გ. ვეზიროვი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
საქმეთა მმართველი ა. შავერდოვი.

1931 წ. ოქტომბრის 26.

424.

ტფილისი.